

OBSAH

Hymnus na oftalmológiu	15
Predhovor	19
Úvod	27

I.

Oftalmologická fyziológia

1. Morfológia zrakového aparátu

Anatomicko-histologicko-elektrónmikroskopická nomenklatúra	32
1.1 <i>Organa oculi accessoria (adnexa)</i> – prídavné, pomocné orgány oka	32
1.1.1 <i>Palpebrae</i> – mihalnice	32
1.1.2 <i>Apparatus lacrimalis (organa lacrimalia)</i> – slzný aparát	36
1.1.3 <i>Orbita</i> – očníca.	39
1.1.4 <i>Musculi bulbi extraoculares</i> – mimoočné svaly	41
1.1.5 <i>Tunica coniunctiva bulbi oculi</i> – očná spojovka.	43
1.1.6 <i>Systema vasorum orbitae, adnexorum et bulbi oculi</i> – cievny systém očnice, prídavných orgánov a očnej gule.	46
1.2 <i>Morphologia neuroophthalmologica</i> – neurooftalmologická morfológia .	48
1.2.1 <i>Nervi orbitae, adnexorum et bulbi oculi</i> – nervy očnice, adnexov a očnej gule	48
1.2.1.1 <i>N. trigeminus</i> – trojklaný nerv.	48
1.2.1.2 <i>Nervus oculomotorius</i> – okohybný nerv	49
1.2.1.3 <i>Nervus trochlearis</i> – kladkový nerv	50
1.2.1.4 <i>Nervus abducens</i> – odťahujúci nerv.	50
1.2.1.5 <i>Nervus facialis</i> – tvárový nerv	51
1.2.2 <i>Nervus (fasciculus) opticus – pars extracranialis</i> – zrakový zväzok (nerv), mimolebečná časť	51

1.2.3 <i>Pars intracranialis nervi optici, chiasmatis, tractus, centra subcorticalia et corticalia</i> -vnútrolebečná časť zrkového nervu, chiazmy, traktu, podkôrové a kôrové centrá	53
1.3 <i>Bulbus oculi</i> – očná guľa.	56
1.3.1 <i>Cornea</i> – rohovka	57
1.3.2 <i>Sclera</i> – bielko	59
1.3.3 <i>Iris</i> – dúhovka	60
1.3.4 <i>Corpus ciliare</i> – vráskovec	62
1.3.5 <i>Choroidea</i> – cievovka	64
1.3.6 <i>Retina</i> – sietnica	65
1.3.7 <i>Camera anterior bulbi oculi</i> – predná očná komora	67
1.3.8 <i>Pupilla</i> – zrenica	68
1.3.9 <i>Camera bulbi posterior</i> – zadná očná komora.	68
1.3.10 <i>Lens crystallina</i> – šošovka	69
1.3.11 <i>Apparatus suspensorius (zonulae) lentis</i> – závesný aparát (opaštek) šošovky	70
1.3.12 <i>Corpus vitreum (humor vitreus)</i> – sklovec	70
2. Fyziologická terminológia	74
3. Biofyzická (optická) terminológia	83
4. Biochemická terminológia.	87
4.1 Biochémia slzného systému – zloženie	87
4.2 Biochémia rohovky a skléry	87
4.3 Biochémia komorového moku.	87
4.4 Metabolizmus šošovky.	88
4.5 Biochémia sklovca	89
4.6 Biochémia sietnice	89
4.7 Ostatné i uvedené chemické látky dôležité v metabolizme oka	90
5. Embryologické výrazy.	95
6. Fylogenetická terminológia	103

II.

Oftalmologické ochorenia

1. Laboratórne vyšetrovacie metódy – Formuláre vyšetrení.	108
1.1 Hematologické vyšetrenia	109
1.2 Biochemické vyšetrenia	110
1.3 Metabolické vyšetrenia	111
1.4 Imunologické a alergologické vyšetrenia	112
1.5 Bakteriologické vyšetrenia	113
1.6 Parazitologické vyšetrenia	114
1.7 Mykologické vyšetrenia	115
1.8 Genetické vyšetrenia	116
1.8.1 Chromozómové aberácie	116
1.8.2 Patologické mutácie génov	117
1.8.3 Mikroformy ochorení pri autozómovo a gonozómovo dedičných očných a systémových chorobách	125
2. Oftalmologická diagnostika.	128
2.1 Anamnéza	128
2.2 Jednoduché fyzikálne metódy	128
2.3 Vyšetrenia jednotlivých funkcií zrakového aparátu.	128
2.4 Vyšetrenia jednotlivých štruktúr oka	130
2.5 Konziliárne vyšetrenia iných disciplín – podľa potreby.	134
3. Spektrum očných symptómov a nálezov	139
4. Súbor diagnostických jednotiek	158
4.1 <i>Dysgeneses oculares</i> – okulárne dysgenézy	158
4.2 <i>Laesiones refractionis et accommodationis</i> – poruchy refrakcie a akomodácie	160
4.3 <i>Morbi palpebrarum</i> – choroby mihalníc.	161
4.4 <i>Morbi organorum lacrimalium</i> – choroby slzného aparátu.	169
4.5 <i>Morbi coniunctivae bulbi oculi</i> – choroby očnej spojovky.	171

4.6 <i>Strabismus</i> – škúlenie	179
4.7 <i>Morbi orbitae</i> – choroby očnice	183
4.8 <i>Morbi corneae</i> – choroby rohovky	189
4.9 <i>Morbi sclerae</i> – choroby bielka	197
4.10 <i>Morbi iridis</i> – choroby dúhovky	199
4.11 <i>Morbi corporis ciliaris</i> – choroby vráskovca	204
4.12 <i>Morbi choroideae</i> – choroby ciefovky	205
4.13 <i>Glaucomata</i> – glaukómy	208
4.14 <i>Morbi lentis</i> – choroby šošovky	211
4.15 <i>Morbi corporis vitrei</i> – choroby sklovca	215
4.16 <i>Morbi retinae</i> – choroby sietnice	218
4.17 <i>Neuroophthalmologia</i> - neurooftalmológia	230
4.17.1 <i>Morbi extracraniales</i> – mimolebečné choroby	230
4.17.2 <i>Morbi intracraniales</i> – vnútrolebečné choroby	234
4.17.3 <i>Nystagmus</i> - nystagmus	242
4.17.4 <i>Vitia (Disordines) mobilitatis pupillae</i> - poruchy hybnosti zrenice	243
4.18 <i>Traumata ocularia</i> - úrazy oka	244
4.19 <i>Morbi systemici cum relatione oculari</i> - systémové choroby so vzťahom k oku	246
4.20 <i>Syndromata et oculus</i> – syndrómy a oko	249
4.21 Medzinárodná klasifikácia chorôb oka a adnexov	258
5. Oftalmologická terapia	299
5.1 Konzervatívna liečba	299
5.1.1 Lokálna liečba: Collyria a unguenta	299
5.1.2 Celková liečba – najdôležitejšie systémovo podávané liečivá súvisiace s oftalmologickým chorobným procesom	310
5.2 Chirurgická liečba	311
5.2.1 Chirurgické techniky pri jednotlivých chorobách	311
5.2.2 Prístrojová technika (operačná a diagnostická), mikrochirurgické inštrumentárium, implantáty a sutúry	320

III.

História oftalmológie

1. Slovník historických oftalmologických a iných výrazov s ich dobovým významom, niekedy odlišným od dnešného obsahu slova 330
2. Významné osobnosti svetovej medicíny a oftalmológie od staroveku po súčasnosť s ich praktickým a publikačným prínosom pre vedu a odbor . 339
3. Predmetový zoznam dôležitých historických knižných publikácií z medicíny a oftalmológie s prekladom názvu diela a identifikáciou autora. 389
4. Zakladatelia dôležitých oblastí medicíny a oftalmológie, od staroveku po súčasnosť 406

IV.

Dôležité oftalmologické dokumenty

1. Odborné štandardy a kritériá na špecializáciu z oftalmológie. 411
2. Odborné kritériá na certifikovanú činnosť – mikrochirurgia oka 417
3. Odborné štandardy pre certifikovanú pracovnú činnosť ortoptika a pleoptika 420
4. Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore oftalmológia 431
5. DRG (Diagnosis related groups) - Diagnostické vzťahové skupiny 441
6. Katalóg zdravotných výkonov (Bodovník) 444

V.

- Záver 450

VI.

- Literatúra 452

- Zoznam skratiek 456